

W ramach projektu ClusterFY, z inicjatywy jego partnera – Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości 16 kwietnia 2018 roku w Warszawie odbyła się Międzynarodowa Konferencja „Cluster Garden”. Była ona poświęcona tematyce klastrowej, zgodnie z zakresem projektu będącego wspólnym przedsięwzięciem 8 regionów europejskich (Litwa – lider projektu, Polska, Grecja, Słowacja, Hudiksvall – Szwecja, Północna Holandia, Kastylia-La Mancha – Hiszpania, Region Południowy Rumunii).

Spotkanie zostało otwarte przez Panią Patrycję Klarecką, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Jego uczestnikami było wielu przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za politykę klastrową zarówno na szczeblu rządowym, jak i samorządowym, przedstawicieli klastrów, ekspertów ds. klastrów krajowych i zagranicznych, a także reprezentantów nauki, tak z Polski jak i z zagranicy.

W programie konferencji znalazły się 3 sesje panelowe:

1. „Od networkingu do klasteringu w Polsce i w Europie.”
2. „KET’S / IS teoria i praktyka – historia wdrożeń, rezultaty i przyszłość IS, dobre praktyki.”
3. „Industry 4.0: Czwarta rewolucja przemysłowa – wpływ na transformację biznesu i zmianę sposobu funkcjonowania klastrów.”

Pierwszy dzień został zakończony warsztatem „Praktyczne przykłady rozwoju klastrów w Europie – szanse, ryzyka, sukcesy i porażki. Wpływ polityk europejskich na rozwój klastrów.”

Prezentację wprowadzającą do pierwszego tematu prowadziła Pani Justyna Choińska-Jackiewicz (Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii). Przedstawiła sytuację polityki klastrowej w Polsce z perspektywy władzy centralnej z uwzględnieniem roli regionów oraz planów administracji, takich jak Grupa Robocza ds. polityki klastrowej.

W panelu moderowanym przez Mariusza Stachnika (Mazowiecki Klaster ICT) i Krzysztofa Szulca wzięli udział Krzysztof Krystowski, Prezes Związku Pracodawców Klastry Polskie, Prezes Śląskiego Klastra Lotniczego (Status KKK oraz certyfikat GOLD LABEL), Paweł Nowicki (CEO, BTM Innovations Sp. z o.o., Klaster BTM Mazovia, Wiceprezes Związku Pracodawców Klastry Polskie), Alberto Baldi (bioPmed Healthcare Cluster Piemonte), Emily Wise (European cluster and ClusterFY expert) oraz Piotr Kryjom (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości).

Dyskusja w panelu przyczyniła się do wymiany doświadczeń i spostrzeżeń na temat funkcjonowania klastrów w różnych krajach Unii Europejskiej, oddziaływanie na nich polityki Komisji Europejskiej, a także prezentacji potencjału klastrów w Polsce i zagranicą. Dyskutowano także na temat dobrych praktyk oraz kierunku rozwoju organizacji klastrowych.

W kontekście finansowania klastrów istotny głos zabrał Alberto Baldi zaznaczając konieczność posiadania planu na niezależność od funduszy publicznych: „Pomyśl o stabilności finansowej od pierwszego dnia. Nie można tego osiągnąć od pierwszego dnia, ale zaplanuj swoją drogę, aby do niego dotrzeć (w ciągu 1-3-5 lub 10 lat) i zmierzaj w tym kierunku.”

Drugi panel rozpoczęła prezentacja Pani Justyny Gorzoch (Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii) na temat Kluczowych Technologii Prorozwojowych oraz Inteligentnych Specjalizacji.

W Panelu prowadzonym przez Marka Wasilewskiego wzięli udział Vilma Puriene (ClusterFY expert), Anu Manickam (ClusterFY expert), Marek Świeczkowski (Klaster Logistyczno Transportowy Północ-Południe), Tomasz Nasiłowski (Klaster Fotoniki i Światłowodów), Justyna Gorzoch (Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii). Omówiony został wpływ Kluczowych Technologii Prorozwojowych oraz Krajowych i Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji na funkcjonowanie Klastrów. Podkreślono rolę Koordynatorów Klastrów i stojącą przed klastrami szansę, aby stały się animatorami wdrażania nowych technologii, istotnych dla regionów, w których działają. Dobrym podsumowaniem tej dyskusji

były słowa Christopha Reiss Schmidta: „Megatrendy oferują potencjalnym klastrów możliwość wejścia na nowe rynki i pobudzenia rozwoju twoich firm partnerskich, a więc i twojego regionu.”

Wprowadzenie do trzeciego Panelu stanowiła prezentacja Pana Krzysztofa Zaręby – Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Przedstawił on definicję Industry 4.0 i sposoby, jakimi administracja publiczna może wspierać wcielanie nowoczesnych rozwiązań w przemyśle.

Panel poprowadzili Mariusz Stachnik i Radosław Krzywicki, uczestnikami dyskusji byli Krzysztof Zaręba (Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii), Paweł Chaber (PARP), Piotr Popik (ESCA ekspert), Przemysław Borgosz (prezes Scabrosus Sp. z o.o.), Christoph Reiss Schmidt (Clusterland, Business Upper Austria), Vaidas Gricius (Ministerstwo Gospodarki Litwy). Rozmowa pomiędzy przedstawicielami m.in. administracji, klastrów i przedsiębiorcami pozwoliła na zidentyfikowanie w jaki sposób wsparcie publiczne dociera do firm, gdzie pojawiają się trudności, a gdzie może ona być bardziej skuteczna. Środki publiczne nie zawsze odpowiadają na potrzeby przedsiębiorców, ale, co ważne, przedstawiciele administracji deklarowali dużą otwartość na współpracę i dążenie do optymalizacji instrumentów publicznych. Wskazano na ważną rolę Klastrów przy wdrażaniu rozwiązań Industry 4.0, także w małych firmach. Omówiono wpływ tych rozwiązań na transformację modeli biznesowych oraz zmiany w sposobie funkcjonowania i roli klastrów. Christoph Reiss Schmidt stwierdził, że „Klaster jest w optymalnej pozycji:

- kiedy firmy proszą cię o wsparcie,
- kiedy społeczność naukowa chciałaby dołączyć do projektów z Tobą jako przedstawicielem firm,
- kiedy Administracja zapyta Cię, jak wygląda idealny szkielet regulacji.”

Oznacza to, że klaster działa dobrze, kiedy przedstawiciele administracji zwracają się do niego z prośbą o konsultacje regulacji prawnych i biorą pod uwagę zdanie koordynatora, jako silnego przedstawiciela swojego środowiska. Taki cel, tzn. bycie „głosem” swojego środowiska powinien przyświecać wszystkim koordynatorom i organizacjom klastrów. Cel ten częściowo został osiągnięty już podczas samej konferencji. Przedstawiciele klastrów uczestniczący w konferencji mieli okazję do dialogu z przedstawicielami administracji rządowej, tj. MPiT i PARP. Jednak w pełni ten cel stanowi nadal wyzwanie dla koordynatorów. Przed obydwoma stronami jeszcze dużo działań, aby współpraca pomiędzy nimi była stała i przebiegała sprawnie, z korzyścią dla wszystkich. Warsztat kończący pierwszy dzień Konferencji obejmował analizę konkretnych przypadków, w oparciu o materiały EFCE (European Foundation for Cluster Excellence) oraz próby wyznaczenia optymalnej ścieżki rozwoju dla przykładowych klastrów w najbliższej przyszłości. Prowadzącymi warsztat byli Krzysztof Szulc i Christoph Reiss Schmidt.

Drugi dzień konferencji wypełniły wizyty studyjne w firmach zrzeszonych w klastrach, podczas których goście mieli okazję zapoznać się zarówno z przedmiotem działalności przedsiębiorstw i ich osiągnięciach, jak również dowiedzieć się, jaką rolę w ich biznesie odegrały klastry. Odwiedzono Creotech Instruments S.A., Vigo System S.A. oraz InPhoTech Sp. z o.o.

Do najczęściej wskazywanych korzyści płynących z uczestnictwa w klastrze należał dostęp do kontaktów – tak w kraju, jak i za granicą oraz technologia. Podkreślano, że w dużej mierze dzięki partnerstwom zapewnionym przez koordynatorów możliwe było szybsze i tańsze wyjście na rynki zagraniczne oraz uzyskanie dostępu do rozwiązań potrzebnych na różnych etapach rozwoju działalności.

Całość konferencji została bardzo dobrze oceniona przez uczestników, a sama konferencja przyczyniła się do licznych dyskusji kularowych oraz inicjacji kontaktów międzynarodowych pomiędzy jej uczestnikami.